

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-137>

УДК 657:336.22

Склярук Ірина Петрівна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та аудиту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1169-8443>

Травінська Світлана Іванівна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та аудиту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2322-175X>

Iryna Skliaruk, Svitlana Travinska

Taras Shevchenko National University of Kyiv

МЕХАНІЗМ ОПОДАТКУВАННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ

MECHANISM OF TAXATION AND ADMINISTRATION OF PERSONAL INCOME TAX AND MILITARY TAX

Анотація. У статті досліджено особливості механізму оподаткування та адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору в сучасних реаліях. Проаналізовано статистику податкових надходжень до бюджетів, зокрема, в розрізі платників різних регіонів країни. Систематизовано об'єкт та базу оподаткування, платників, а також наведено ставки ПДФО та військового збору за відповідними доходами. Запропоновано організаційно – інформаційну модель формування додатку 4 (ДФ) із виокремленими етапами процесу організації обліку та складання звітності. Наведено методику розрахунку та відображення господарських операцій в обліку. Охарактеризовано основні функції звітності з податку на доходи фізичних осіб та її користувачів. Обґрунтовано актуальність формування та подання звітності в електронній формі в умовах диджиталізації з метою зниження ризику її неприйняття та виникнення штрафних санкцій.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, оподаткування, адміністрування, податки, податковий розрахунок, звітність.

Summary. The article examines the features of the taxation mechanism and administration of personal income tax and military tax in current realities, with the aim of assessing their role in the formation of budget revenues. Statistical data on tax revenues to local budgets from various types of taxes are presented and analyzed, as well as revenues from personal income tax and military tax broken down by taxpayers across different regions, which made it possible to illustrate regional disparities in budget formation. The article considers the regulatory framework for the accrual and payment of personal income tax and military tax, identifies taxpayers, the object and base of taxation, and presents various rates of personal income tax and military tax for specified types of income. An organizational-informational model for the preparation of Annex 4 (DF) is proposed, with clearly defined and characterized stages of the accounting and reporting process, which will ensure greater accuracy and timeliness in the preparation of the Tax Calculation and reduce errors in its completion. A fragment of income codes from the Reference Guide for reporting accrued income and withheld amounts of personal income tax and military tax, approved as part of the Tax Calculation, is provided. In order to substantiate the role of reporting in the information support of tax administration and control over the completeness of budget revenues, the main functions of personal income tax reporting are described and its user base is defined (state authorities and tax agents). The article reflects typical business transactions related to the taxation of personal income tax and military tax in accounting records. The relevance of preparing and submitting reports in electronic form in the context of digitalization is substantiated, with the aim of reducing the risk of non-acceptance and the occurrence of penalties. The main software products used in the practical activities of business entities are presented, along with priorities for their selection, which will ensure the prompt preparation and submission of reports in accordance with current legislation, and will also contribute to reducing the risk of report non-acceptance and the imposition of penalties.

Keywords: personal income tax, military tax, taxation, administration, taxes, tax calculation, reporting.

Постановка проблеми. Одним із завдань держави є створення сприятливих умов для зростання економіки та ефективного механізму оподаткування доходів з метою формування власних фінансових ресурсів. В реаліях сьогодення та економічної нестабільності, податок на доходи фізичних осіб виступає одним із основних джерел наповнення державного бюджету, забезпечуючи реалізацію соціально-економічних функцій держави. Так, станом на 01.02.2026 р. надходження до бюджету від податку на доходи фізичних осіб за 2026 рік становили 38911,5 млн. грн. (12,81% від загальної структури доходів Державного бюджету України) [1]. Запроваджений як тимчасовий платіж, військовий збір, також набув значення важливого фіскального інструменту підтримки обороноздатності країни.

Актуальність дослідження податку на доходи фізичних осіб та військового збору зумовлена їх суттєвим значенням у формуванні доходу бюджету держави в умовах підвищення витрат, зокрема, і на національну безпеку. Важливим є питання ефективності адміністрування цих платежів, рівня податкового навантаження на платників, а також забезпечення рівноваги між фіскальною функцією держави та стимулюванням активності населення.

У зв'язку з постійними змінами податкового законодавства виникає необхідність в узагальненні порядку обчислення, сплати та контролю за справлянням податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та військового збору (ВЗ). Так, з 2026 року відбулися зміни у порядку подання звітності для фізичних осіб «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, сум утриманого з них податку та сум нарахованого єдиного внеску»: замість щомісячного звітування запроваджено щоквартальне. Крім того, у зв'язку зі зростанням мінімальної заробітної плати з січня 2026 р., збільшилися й суми утримань податку та збору. Це зумовлює необхідність систематизації та імплементації ефективних підходів до оптимізації податкової політики, адаптації платників до змін законодавства, а також забезпечення стабільності бюджетних надходжень у довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика оподаткування доходів досліджувалася науковцями у різні історичні періоди. Так, Дутова Н.В. та Лесік Є.С. визначили проблемні аспекти стягнення податку на доходи фізичних осіб та запропонували напрями удосконалення механізму його оподаткування в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду [2]. Логвіновська С.І. розглядала механізм справляння податку на доходи фізичних осіб в умовах воєнного стану. Проаналізувала структуру податку, визначила

його місце та роль у формуванні місцевих бюджетів, а також обґрунтувала доцільність вилучення «військової» складової ПДФО з місцевих бюджетів і спрямування її на фінансування оборонних потреб [3]. Костишин Н.С. розглядала особливості застосування податкових технологій з позиції їх відповідності та правомірності при здійсненні підприємством розрахунків із працівниками, виокремлюючи наявні недоліки та пропонуючи шляхи їх усунення [4]. Божанова О.В. і Петрова Л.В., дослідивши особливості формування ставок податку на доходи фізичних осіб у різних країнах світу, виокремили основні проблеми та недоліки чинної системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні. На основі надбань сучасних науковців та дослідників податкової сфери, розширили переваги та недоліки прогресивної шкали оподаткування доходів фізичних осіб, а також запропонували можливі варіанти подолання та часткового усунення існуючих проблем [5]. Масленников Є.І. та Гусев А.О. дослідили взаємозв'язок податку на доходи фізичних осіб і військового збору в чинній системі оподаткування України, узагальнили міжнародний досвід регулювання системи та запропонували концепцію її реформування, що передбачає зміну ПДФО єдиним збором з фізичних осіб [6].

Питання удосконалення особливостей оподаткування та адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору в сучасних умовах залишається актуальним та необхідним. Дослідження цього напряму посилюється в умовах постійних податкових реформ і змін законодавства. Тому виникає необхідність у подальших наукових досліджень, спрямованих на оптимізацію механізмів оподаткування та адміністрування ПДФО і військового збору, зокрема в частині їх відображення в обліку та особливостей заповнення податкової звітності. Це сприятиме підвищенню прозорості облікових процедур, забезпеченню правильності нарахування і сплати податків, мінімізації податкових ризиків.

Метою статті є комплексне дослідження ефективності механізму оподаткування та адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору в сучасних умовах та оцінка їх ролі у формуванні бюджетних доходів. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: проаналізувати статистичні дані щодо надходжень податку на доходи фізичних осіб та військового збору; визначити об'єкт та базу оподаткування, платників, охарактеризувати ставки ПДФО та військового збору за відповідними видами доходів; виокремити основні функції звітності та визначити коло її користувачів; запропонувати організаційно – інформаційну модель формування звітності; розкрити методіку відображення операцій з оподаткування ПДФО та ВЗ в обліку; обґрунту-

вати актуальність електронного звітування в умовах диджиталізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Податок на доходи фізичних осіб є загальнодержавним податком та одним із основних джерел наповнення Державного бюджету, забезпечуючи при цьому, з фіскальної точки зору, високу ефективність. За даними Міністерства фінансів України протягом 9 місяців 2025 р. до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 374,1 млрд грн, що на 50,3 млрд грн більше ніж за 9 місяців 2024 р. Основні доходи загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 9 місяців 2025 р. становили (рис. 1):

- 214,1 млрд грн – податок на доходи фізичних осіб (ПДФО);
- 55,9 млрд грн – єдиний податок;
- 33,6 млрд грн – плата за землю;
- 26,7 млрд грн – акцизний податок;
- 18,1 млрд грн – податок на прибуток підприємств приватного сектору економіки;
- 9,5 млрд грн – податок на нерухоме майно.

Підприємства, органи державної влади та місцевого самоврядування за 9 місяців 2025 р. забезпечили збільшення доходів загального фонду місцевих бюджетів на 15,5 % у порівнянні з 9 місяцями 2024 р. [1]

З рисунку видно, що податок на доходи фізичних осіб є одним із основних джерел наповнення загального фонду місцевих бюджетів, забезпечивши 214,1 млрд грн надходжень, що в свою чергу зумовлює необхідність податкового контролю джерел їх наповнення та посилює значення ефективного адміністрування податку для фінансової стійкості держави.

Відповідно до даних Державної податкової служби України, у січні – лютому 2026 р. до бюджету надійшло 101,6 млрд грн податку на доходи фізичних осіб. Це на 14,8 % більше, ніж за аналогічний період 2025 р. (88,5 млрд грн). Найбільший обсяг надходжень забезпечує м. Київ – 24,4 млрд грн. Серед регіонів значні показники демонструють: Дніпропетровська область – 9,9 млрд грн, Львівська область – 6,9 млрд грн, Київська область – 6,2 млрд грн (рис. 2) [7].

Надходження до бюджету військового збору за січень – лютий 2026 р. становлять 28,6 млрд грн від 1,6 млн платників, що на 29,2 % більше, ніж за аналогічний період минулого року. Найбільші суми військового збору сплатили платники таких регіонів та міст: м. Київ – 9,3 млрд грн, Дніпропетровська область – 3,1 млрд грн, Львівська область – 2,2 млрд грн, Харківська область – 1,9 млрд грн (рис. 2) [7].

Порядок нарахування та сплати податку регулює розділ IV «Податок на доходи фізичних осіб» Податкового кодексу України, відповідно до ст. 162, платниками ПДФО є [8]:

- фізособи-резиденти, що отримують доходи як в Україні, так і за кордоном;
- фізособи-нерезиденти, що отримують доходи з джерела їх походження в Україні (крім нерезидентів, які отримують доходи в Україні безпосередньо від провадження дипломатичної чи прирівняної до неї міжнародним договором України діяльності);
- податкові агенти (юрособи, самозайняті особи – фізособи-підприємці (ФОП) або особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність; представництво юрособи-нерезидента; інвестори (оператори) за угодою про розподіл продукції).

Рисунок 1 – Податкові надходження до місцевих бюджетів за 9 місяців 2025 року, млрд грн

Джерело: складено авторами на основі [1]

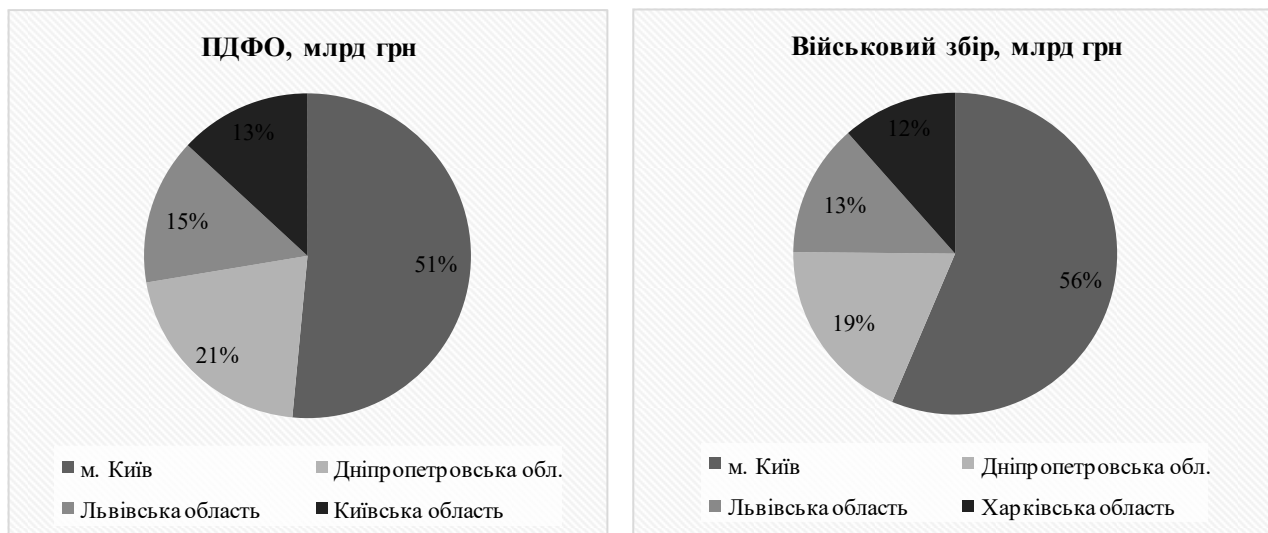

Рисунок 2 – Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір в розрізі платників різних регіонів за січень – лютий 2026 р.

Джерело: складено авторами на основі [7]

Об’єкти оподаткування ПДФО та військовим збором (ст. 163 ПКУ) представлено на рисунку 3.

Основна ставка податку на доходи фізичних осіб становить 18%, військового збору – 5%. Проте законодавством передбачено й інші розміри ставок, залежно від виду та бази оподаткування операцій (рис. 4, рис. 5).

Коректне визначення бази оподаткування та відображення операцій в обліку зумовлює трансформацію законодавчо затверджених параметрів у розробку внутрішніх вимог та регламентів до обліку і оподаткування. Важливим інструментом щодо впорядкування збору, відображення та систематизації інформації, яка формує об’єкт та базу оподаткування, документальне підтвердження та подальше звітування є організація обліку (рис.6). Належним чином організований облік та

формування податкової звітності забезпечуватимуть дотримання законодавчої бази, достовірне нарахування податку, своєчасне перерахування до бюджету, правильне формування звітності, що сприятиме мінімізації податкових ризиків та уникнення негативних наслідків для безпеки бізнесу [9]. Тому організація системи обліку стає основою правильного обчислення податкових зобов’язань та звітності.

Одним з першочергових етапів процесу організації обліку та формування звітності є збір та обробка даних. Відбувається обробка первинних документів, систематизація даних та формування бази для нарахування податку та збору. На основі таблицю обліку робочого часу, договорів ЦПД, протоколу рішень загальних зборів та ін. нараховуються доходи у вигляді заробітної плати, допомоги

Рисунок 3 – Об’єкти оподаткування ПДФО та військовим збором

Джерело: систематизовано на основі [8]

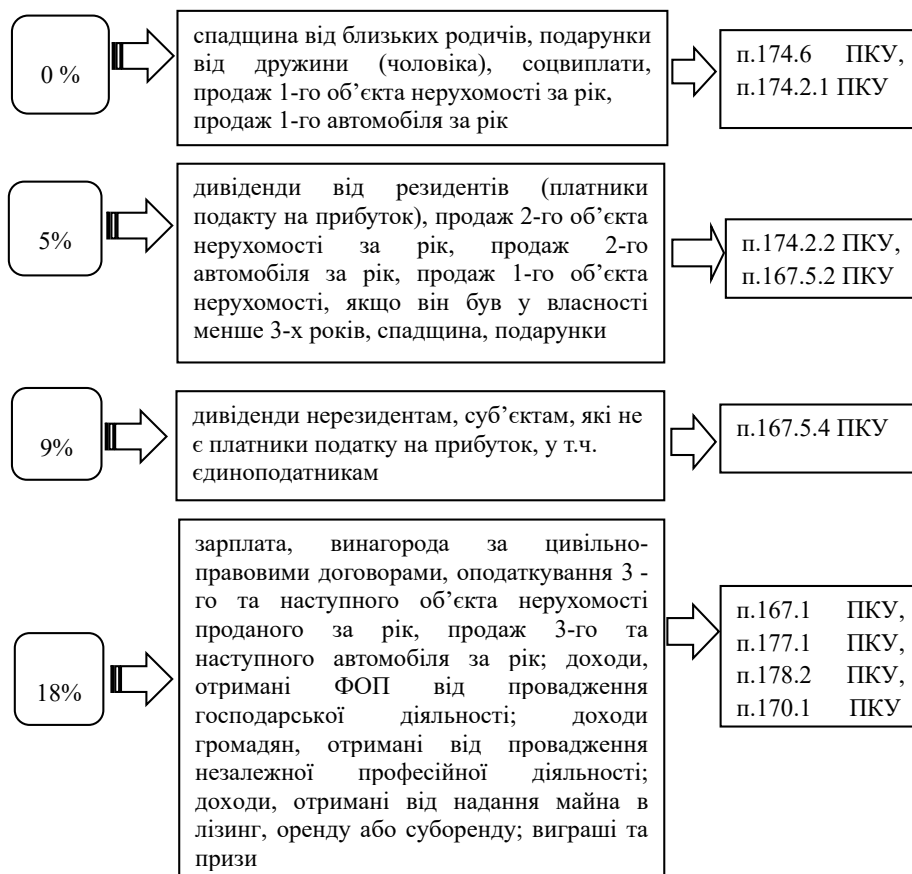

Рисунок 4 – База оподаткування та ставки ПДФО

Джерело: узагальнено та систематизовано авторами на основі [8]

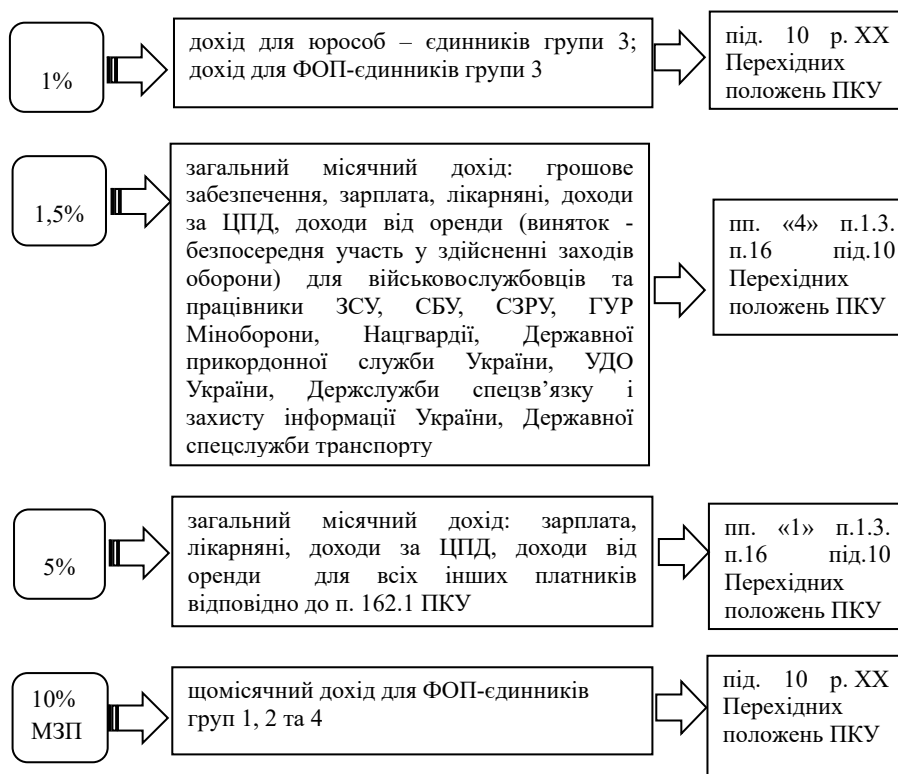

Рисунок 5 – База оподаткування та ставки ВЗ

Джерело: узагальнено на основі ПКУ [8]

по тимчасовій непрацездатності, відпускних, премій, винагороди за договорами ЦПД, дивідендів тощо. Все це формує базу оподаткування ПДФО (ст. 164 ПКУ), яка визначається персоніфіковано для кожної фізичної особи, шляхом розрахунку загального доходу за вирахуванням, за наявності, податкової соціальної пільги (ПСП), неоподатковуваних доходів [8, 10]. Для визначення бази оподаткування військовим збором, ПСП не застосовується. При визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку (у грошовій та негрошовій формі). Для доходів, отриманих у негрошовій формі (ст. 164.5ПКУ), база оподаткування ПДФО визначається з урахуванням коефіцієнту:

$$K = 100 : (100 - Sp), \quad (1)$$

де, K – коефіцієнт, Sp – ставка податку, встановлена на момент нарахування доходу. Наразі, такий коефіцієнт становить $K = 1,219512$ [8, 11].

Наступними етапами є власне розрахунок суми ПДФО та ВЗ, їх утримання, зокрема, податковим агентом, порядок яких визначено у нормативних документах.

$$\text{Сума ПДФО} =$$

$$= \text{база оподаткування} * \text{ставку податку} \quad (2)$$

$$\text{Сума ВЗ} =$$

$$= \text{база оподаткування} * \text{ставка збору} \quad (3)$$

Розрахунково отримані суми нарахувань та утримань підлягають фіксації в системі обліку з їх відображенням на відповідних рахунках (таблиця 1).

Це забезпечує систематизацію та інтеграцію даних у форми фінансової й податкової звітності та подальший контроль.

Незалежно від виплати нарахованих доходів, податкові агенти-юридичні особи зобов'язані щомісячно, протягом 20 календарних днів після звітного (податкового) місяця, звітувати до ДПС за місцем свого обліку щодо нарахованих доходів та податку на доходи фізичних осіб. Для ФОП-податкових агентів, з 01.01.2026 р. звітування є щоквартальним, протягом 40 календарних днів після звітного періоду.

Звітною формою, у складі якої подається інформація про ПДФО і ВЗ є Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 р. № 4. Зокрема, у складі Податкового розрахунку затверджено «додаток 4 (ДФ) Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору». При заповненні, важливим є правильне присвоєння кожного виду нарахованого доходу – ознаки доходу відповідно до Довідника ознак доходів фізичних осіб (наказ МФУ від 13.01.2015 р. № 4, таблиця 2).

Однією з головних цілей звітування, є реалізація інструменту контролю держави щодо нарахованих доходів фізичних осіб, їх оподаткування

Таблиця 1 – Типова кореспонденція відображення господарських операцій з оподаткування ПДФО та ВЗ

№	Зміст господарської операції	Д-т	К-т	Сума, грн
Заробітна плата				
1.	Нарахована заробітна плата працівникам	23, 91, 92, 93	661	50000,00
2.	Нараховано ЄСВ працівникам (22%)	23, 91, 92, 93	651	11000,00
3.	Утримано ПДФО із заробітної плати працівників (18%)	661	641/ПДФО	9000,00
4.	Утримано військовий збір із заробітної плати працівників (5%)	661	642/ ВЗ	2500,00
5.	Виплачено заробітну плату працівникам готівкою, з поточного рахунку банку	661	301, 311	38500,00
Винагорода за ЦПД				
1.	Нараховано винагороду за виконані роботи (надані послуги), підтвержені актом виконаних робіт	91,92,93	685	9000,00
2.	Нараховано ЄСВ (22%)	91,92 , 93	651	1980,00
3.	Утримано ПДФО із винагороди за виконані роботи (18%)	685	641/ПДФО	1620,00
4.	Утримано військовий збір із винагороди за виконані роботи (5%)	685	642/ ВЗ	450,00
5.	Перераховано винагороду за виконані роботи (надані послуги) з поточного рахунку банку	685	311	6930,00
Дивіденди				
1.	Нараховано дивіденди засновникам (фізичним особам)	443	671	56000,00
2.	Утримано ПДФО із дивідендів (5%)	671	641/ПДФО	2800,00
3.	Утримано військовий збір із дивідендів (5%)	671	642/ ВЗ	2800,00
4.	Виплачені дивіденди засновникам відповідно до їх часток в статутному капіталі (з поточного рахунку банку)	671	311	50400,00

Джерело: складено авторами

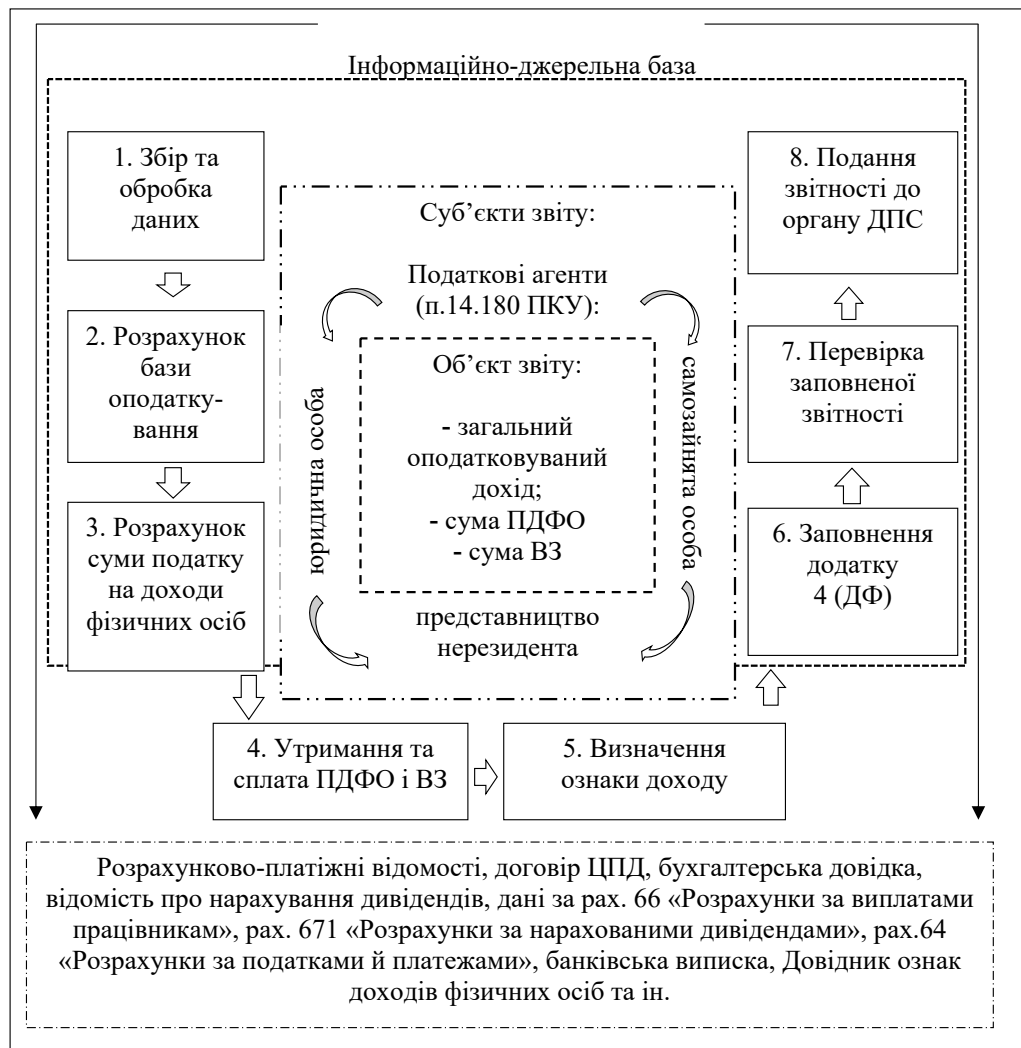

Рисунок 6 – Організаційно – інформаційна модель обліку та звітності ПДФО та ВЗ

Джерело: складено авторами

Таблиця 2 – Фрагмент Довідника ознак доходів фізичних осіб

Ознака доходу	Опис	Короткий опис
101	Доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту), крім доходів, зазначених в абзаці третьому пункту 4 підрозділу 1 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу	Заробітна плата, нарахована (виплачена)
102	Суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику податку відповідно до умов цивільно-правового договору, крім доходів, зазначених в абзаці третьому пункту 4 підрозділу 1 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу	Виплати відповідно до умов цивільно-правового договору
109	Дохід у вигляді дивідендів (крім дивідендів, визначених у підпункті 165.1.18 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу)	Дивіденди, крім тих, що не змінюють пропорцій (часток) участі
118	Сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством строки, розмір якої обчислюється відповідно до пункту 170.9 статті 170 розділу IV Кодексу	Надміру витрачені кошти на відрядження або під звіт
126	Дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених статтею 165 розділу IV Кодексу)	Додаткове благо
157	Дохід, виплачений самозайнятій особі (підпункт 165.1.36 пункту 165.1 статті 165, статті 177 та 178 розділу IV Кодексу)	Дохід, виплачений самозайнятій особі

Джерело: за матеріалами [13]

та підтвердження сплати податкових зобов'язань [12]. З урахуванням цього, звітність виконує низку важливих функцій (рис. 7).

Кожна із зазначених функцій реалізується шляхом визначення відповідних користувачів, які забезпечують підготовку, формування, перевірку та подання звітності, контроль і звірку, а також власне використання її як інформаційної бази (рис. 8).

В умовах цифровізації та диджиталізації, формування та подання звітності в електронній формі стає невід'ємною складовою звітування. Тому

вдалий вибір спеціалізованого програмного забезпечення забезпечуватиме оперативне формування звітності та її подання відповідно до норм законодавства, що сприятиме зниженню ризику неприйняття звітності та виникнення штрафних санкцій. Пріоритетними при виборі програмного рішення можуть бути необхідні інструменти, що визначають базовий функціонал, на основі оновлення нормативних документів централізоване оновлення бланків та параметрів системи, можливість віддаленого доступу та технічного забезпечення, ступінь захисту, безпеки та ін. Серед найбільш

Рисунок 7 – Функції звітності з ПДФО та ВЗ

Джерело: складено з використанням матеріалів [3; 5]

Рисунок 8 – Користувачі даних Податкового розрахунку

Джерело: складено на основі [2; 3; 5]

поширених в практичній діяльності суб'єктів господарювання є програмні продукти: М.Е.Дос, Сота, iFin, Соната та ін. Провідні позиції займає українське програмне забезпечення М.Е.Дос, що є зручним у формуванні і Податкового розрахунку. Після відправлення звіту до контролюючих органів, його статуси можуть бути, зокрема: «прийнято», «неприйнято», «помилковий» та ін.

Невід'ємним та обов'язково важливим для контролю та перевірки суб'єктами господарювання є дотримання термінів та повноти сплати податку та збору. У разі їх порушення, несвоєчасну або неповну сплату, відповідно до законодавства передбачено фінансову, адміністративну або кримінальну відповідальність.

Висновки. Одним з джерел формування доходної частини бюджету держави є доходи фізичних осіб в частині їх оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором. Налаштована система податкового адміністрування та регулювання є важливою передумовою довіри платників податків, прозорості фінансових потоків та забезпечення соціально-економічної ста-

більності та добробуту. Звітність, як невід'ємний елементом податкової системи, забезпечує можливість контролю нарахувань, своєчасності та повноти сплати податків. Для податкових агентів – платників податків, якісно організована та структурована звітність сприятиме зрозумілості принципів, вимог її формування і подання, мінімізації ризиків виникнення помилок, що забезпечуватиме своєчасне та в повному обсязі виконання податкових зобов'язань, прозорість розрахунків, уникнення фінансових санкцій.

Зміни в економічному та бізнес-середовищі, диджиталізація та удосконалення цифрових стандартів потребують адаптації законодавства та механізму адміністрування податків відповідно до реалій сучасності. Тому подальший розвиток системи оподаткування можливий шляхом подальшої цифровізації податкової звітності, системної інтеграції програмного забезпечення, удосконалення податкової культури платників податків через комплекс заходів, які формуватимуть знання щодо особливостей оподаткування та взаємодію з податковою системою країни.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт міністерства фінансів України URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/> (дата звернення: 23.03.2026).
2. Дутова Н.В., Лесік Є.С. Оподаткування доходів фізичних осіб в Україні: проблеми та вдосконалення на базі досвіду зарубіжних країн. *Економіка і організація управління*. 2019. Вип. 1. С.43-52. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2019.1.5> (дата звернення: 23.03.2026).
3. Логвіновська С.І. Механізм справляння податку на доходи фізичних осіб в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56 DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-152> (дата звернення: 23.03.2026).
4. Костишин Н.С. Податкові технології результатів проведення розрахунків за виплатами працівникам. *Матеріали Всесвітньої конференції SWorld-Ger: Світові науково-технічні тенденції 2024*, 1 DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-1783.2024-36-00-028>(дата звернення: 23.03.2026).
5. Божанова О.В., Петрова Л.В. Реформування податку з доходу фізичних осіб: сучасний стан та перспективи. *Економічний вісник*. 2020. № 2. С. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/70.065> (дата звернення: 23.03.2026).
6. Масленников Є.І., Гусев А.О. Податок на доходи фізичних осіб в Україні: поточний стан та шляхи реформування. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 57. С. 47-50. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.57-8> (дата звернення: 23.03.2026).
7. Надходження ПДФО до бюджету: понад 101 млрд грн за два місяці 2026 року. *Офіційний сайт Державної податкової служби України* : веб-сайт. URL: <https://www.tax.gov.ua/media-tsentr/novini/993224.html>; <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/990106.html> (дата звернення: 23.03.2026).
8. Податковий кодекс України №2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 31.03.2026).
9. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Організація обліку розрахунків за податком на доходи фізичних осіб у заклад охорони здоров'я. *Економіка та суспільство*. № 64. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-147> (дата звернення: 28.03.2026).
10. Хома С.В., Андрусів У.Я. Застосування податкової соціальної пільги при оподаткуванні ПДФО: сучасні виклики та тенденції. *Ефективна економіка*. 2025. №5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.74> (дата звернення: 28.03.2026).
11. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) у 2026 році URL: <https://lnk.ua/bMBdYvSD6> (дата звернення: 23.03.2026).
12. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками. *Економіка та суспільство*. № 51. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17> (дата звернення: 25.03.2026).
13. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску : Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15#Text> (дата звернення: 25.03.2026).

References:

1. Ofitsiyni sait Ministerstva Finansiv Ukrainy [Official website of the Ministry of Finance of Ukraine]. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/> (in Ukrainian)
2. Dutova N.V., Lesik Ye.S. (2019) Opodatkuvannia dokhodiv fizychnykh osib v Ukraini: problemy ta vdoskonalennia na bazi dosvidu zarubizhnykh krain [Taxation of Personal Income in Ukraine: Problems and Improvements Based on the Experience of Foreign Countries]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, Vyp. 1, pp.43-52. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2019.1.5> (in Ukrainian)
3. Lohvinovska S.I. (2026) Mekhanizm spravlennia podatku na dokhody fizychnykh osib v umovakh voiennoho stanu [Mechanism of Personal Income Tax Collection under Martial Law Conditions]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-152> (in Ukrainian)
4. Kostyshyn N.S. (2024) Podatkovi tekhnolohii rezultativ provedennia rozrakhunkiv za vyplatamy pratsivnykam [Tax Technologies for Accounting Results of Employee Compensation Calculations]. *Materialy Vsesvitnoi konferentsii SWorld-Ger: Svitovi naukovo-tekhnichni tendentsii*, no 1. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-1783.2024-36-00-028> (in Ukrainian)
5. 5. Bozhanova O.V., Petrova L.V. (2020) Reformuvannia podatku z dokhodu fizychnykh osib: suchasnyi stan ta perspektyvy [Reforming Personal Income Tax: Current State and Prospects]. *Ekonomichniy visnyk*, no 2, pp. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/70.065> (in Ukrainian)
6. 6. Maslennikov Ye.I., Husiev A.O. (2020) Podatok na dokhody fizychnykh osib v Ukraini: potochnyi stan ta shliakhy reformuvannia [Personal Income Tax in Ukraine: Current State and Ways of Reform]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no 57, pp. 47-50. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.57-8> (in Ukrainian)
7. Nadkhodzhennia PDFO do biudzhetu: ponad 101 mlrd hrn za dva misiatsi 2026 roku [Personal Income Tax Revenues to the Budget: Over UAH 101 Billion in the First Two Months of 2026]. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy*. Available at: <https://www.tax.gov.ua/media-tsentr/novini/993224.html>; <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/990106.html> (in Ukrainian)

8. Podatkovyi Kodeks Ukrainy №2755-VI zi zminamy ta dopovnenniamy [Tax Code of Ukraine no 2755-VI as amended and supplemented] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (in Ukrainian)
9. Puhachenko O.B., Fomina T.V. (2024) Orhanizatsiia obliku rozrakhunkiv za podatkom na dokhody fizychnykh osib u zaklad okhorony zdorovia [Organization of Accounting for Personal Income Tax Settlements in a Healthcare Institution]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-147> (in Ukrainian)
10. Khoma S.V., Andrusiv U.Ya. (2025) Zastosuvannia podatkovoi sotsialnoi pilhy pry opodatkuvannia PDFO: suchasni vyklyky ta tendentsii [Application of the Tax Social Benefit in Personal Income Taxation: Current Challenges and Trends]. *Efektivna ekonomika*, no 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.74> (in Ukrainian)
11. Podatok na dokhody fizychnykh osib (PDFO) u 2026 rotsi [Personal Income Tax (PIT) in 2026] Available at: <https://lnk.ua/bMBdYvSD6> (in Ukrainian)
12. Fomina T.V., Puhachenko O.B. (2023) Dokumentalne zabezpechennia podatkovykh perevirok ta ekspertnykh doslidzhen za zahalnodержavnymy podatkamy [Documentary Support for Tax Audits and Expert Examinations of Nationwide Taxes]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17> (in Ukrainian)
13. Pro zatverdzhennia formy Podatkovoho rozrakhunku sum dokhodu, narakhovanoho (splachenoho) na koryst platnykiv podatkiv - fizychnykh osib, i sum utrymanoho z nykh podatku, a takozh sum narakhovanoho yedynoho vnesku (splachenoho) na koryst platnykiv podatkiv - fizychnykh osib, i sum utrymanoho z nykh podatku, a takozh sum narakhovanoho yedynoho vnesku [On Approval of the Form of the Tax Calculation of the Amounts of Income Accrued (Paid) to Taxpayers – Individuals, and the Amounts of Tax Withheld Therefrom, as well as the Amounts of Accrued Unified Social Contribution, and the Procedure for Filling Out and Submitting by Tax Agents the Tax Calculation of the Amounts of Income Accrued (Paid) to Taxpayers – Individuals, and the Amounts of Tax Withheld Therefrom, as well as the Amounts of Accrued Unified Social Contribution]. *Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 13.01.2015*, no 4. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15#Text> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 16.04.2026

Дата прийняття статті: 07.05.2026

Дата публікації статті: 25.05.2026